

Yttrande	MP
2022-12-14	3.1

Yttrande angående – Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Då frågan om stöd till unga för att lämna en kriminell livsstil spelats in i yrkande på ärende 2.2.5 Remittering av Göteborgs Stads riktlinje för arbete med avhoppare drar Miljöpartiet tillbaka motionen för att minska risken för dubbelarbete.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-18

Diarienummer 0797/22

Handläggare

Helena Österlind

Telefon: 031-368 02 28

E-post: helena.osterlind@stadshuset.goteborg.se

Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Motionen

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Motionärerna skriver att kriminaliteten numera kryper allt längre ner i åldrarna och vill stärka arbetet med att förhindra nyrekrytering samt att de som redan hamnat snett ska få stöd att lämna en kriminell livsstil. För att hjälpen ska kunna utgå från individens enskilda behov och förutsättningar är det viktigt att det finns kompetens för olika människor. Motionärerna konstaterar att det finns kompetens i stadens arbete med avhoppare men att den avhopparverksamhet som Göteborgs Stad bedriver idag riktar sig främst till personer över 18 år. När kriminaliteten nu kryper allt längre ner i åldrarna är det därför viktigt att den kompetens som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökat stöd till unga.

Motionärerna vill att den kunskap som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökat stöd till unga. Motionärerna nämner exempel från Malmö där föreningen Flamman bedriver avhopparprogram till barn och unga 10-23 år. Ytterligare ett exempel är Neutrala Ungdomsföreningen i Göteborg.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Socialnämnd Centrum	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.	Nämnden instämmer i att socialförvaltningarna enskilt och tillsammans behöver hålla i och stärka arbetet riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet.

	Yrkande MP Yrkande L Yrkande S Yrkande D Yrkande V Yrkande SD	Det pågår ett aktivt arbete både lokalt i Centrum och centralt i Göteborgs Stad, bland annat med utgångspunkt i de politiska uppdrag som redan har riktats till socialnämnderna och som omhändertar intentionen i motionen.
Socialnämnd Hisingen	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande MP Yrkande V Yttrande MP och V	Nämnden menar att arbetet som pågår i staden bör fortsätta att utvecklas, det gäller det stadengemensamma arbetet såväl som det lokala, både internt inom förvaltningen och i samverkan med lokala företrädare för bland annat civilsamhället. Denna samverkan ska ske tillsammans med föreningar och organisationer som delar Göteborgs stads värderingar och som har nödvändig och adekvat kompetens.
Socialnämnd Nordost	Avstyrker Yrkande MP Yrkande M Omröstning Protokollsanteckning V och MP	I Göteborg Stad och i synnerhet stadsområdet Nordost finns det flera pågående verksamheter och arbete riktade mot unga för att motverka rekrytering till kriminella gäng, och stöd till unga som uppvisar normbrytande beteende. Det är ett viktigt arbete som håller på att utvecklas och formas utefter lokala behov. Nämnden ser hellre att staden och socialförvaltningarna vidareutvecklar det arbete och de insatser som redan finns och de som är planerade för att på så sätt uppnå syftena i motionen, i stället för att utveckla en ny verksamhet.
Socialnämnd Sydväst	Avstyrker Översänder förvaltningens	Nämnden bedömer att intentionerna i motionen redan innefattas i pågående politiska uppdrag och pågående

	tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande M Yrkande MP	utvecklingsarbete i staden såväl som lokalt i Sydväst. I det arbetet finns bland annat frågan om att utveckla möjligheten att engagera den ideella sektorn med. I arbetet med att stödja unga som vill lämna en kriminell livsstil är tidiga upptäckter och insatser viktiga pusselbitar såväl som det främjande och förebyggande arbetet där skyddsfaktorer för barn och unga stärks generellt såväl som individuellt.
--	---	--

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ur remissvaren kan generellt utläsas att barn och unga som bryter mot normer, regler eller lagar behöver uppmärksammas och få stöd så tidigt som möjligt för att bryta utvecklingen innan problemen vuxit sig stora. De mindre, men samordnade, insatserna som erbjuds tidigt i en ogynnsam utveckling, kan resultera i att större och mer kostsamma insatser helt kan undvikas. Ett kraftfullt och aktivt förebyggande arbete med fokus på tidiga insatser riktade till barn och unga, bedöms ge vinster ur såväl ett socialt som ekonomiskt perspektiv. De ekonomiska vinsterna bedöms i så fall göras på en samhällsnivå och i första hand för rättsvårdande myndigheter.

Samtliga socialnämnder anger i sina remissvar att det är svårt att bedöma hur stor kostnad det skulle innebära att utveckla en verksamhet tillsammans med civilsamhället enligt motionen. Det är avgörande av hur verksamheten utformas, vilka resurser som krävs samt hur finansieringen fördelas mellan staden och civilsamhället. Samtidigt lyfter socialnämnderna Centrum, Nordost och Sydväst att en höjd ambitionsnivå och nya uppdrag att genomföra ofrånkomligen medför högre kostnader för förvaltningarna och behöver resurssättas. Utan tillskjutning av resurser behövs det tas resurser från befintlig verksamhet, vilket skulle kunna påverka det arbetet som redan bedrivs negativt.

Socialnämnd Nordost framhåller att det är viktigt utifrån både verksamhets- och ekonomiskt perspektiv att skapa effektiva organisationer med fokus på hållbarhet och långsiktighet. För att skapa en ekonomisk effektivitet och att tillvarata stadens resurser på bästa sätt, föreslår förvaltningen att befintliga strukturer förstärks så att förvaltningen har en möjlighet att arbeta och samverka långsiktigt och hållbart.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

I Göteborg finns områden där kriminella nätverk i perioder har tagit över och skapar otrygghet genom sin närvaro på offentliga platser, väpnade konflikter, hot och stort våldskapital. Det har resulterat i att invånare inte alltid vågar gå ut och använda den

service de har rätt till, en ökad otrygghet, att man väljer att inte anmäla brott etc. Det skapar ett ojämlikt Göteborg där invånare får olika förutsättningar till trygghet och service beroende på var i staden man bor. Rekrytering till kriminella nätverk sker i allt lägre åldrar och till de nätverk som finns i mer socialt utsatta områden sker rekryteringen indirekt genom en insocialisering men även genom aktiva rekryteringsprocesser.

I remissvaren anges att barnkonventionen stadgar att alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6). Med utveckling avses fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling på ett sådant sätt att barnet förbereds för ett självständigt liv. När vårdnadshavare inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut behöver samhället stödja och skydda barn som annars riskerar en ogynnsam utveckling. Barn och unga ska känna sig trygga i sin stad och ska ha tillgång till stadens resurser. En trygg uppväxt är en förutsättning för att barn och unga ska ha goda levnadsvillkor och en nödvändig grund för andra områden i livet. Att skyddas från brott är även en förutsättning för barnkonventionens artikel 6.

I socialnämnd Nordost svar framgår att eftersom problematiken är komplex är det viktigt att staden arbetar med målgruppen ur olika perspektiv. De barn och unga som behöver hjälp och stöd, behöver det av flera aktörer, däribland civilsamhällesaktörer, skola och socialtjänst. Socialnämnd Centrum lyfter att arbetet behöver utgå ifrån socialtjänstens ansvar för det förebyggande arbetet riktat till barn och unga och i många fall är samverkan med andra aktörer avgörande för att nå resultat.

Socialnämnd Hisingen anger som förutsättning för att motionärernas förslag ska ha en positiv inverkan på de barn och unga som är i behov av stöd för att lämna kriminalitet, är att verksamheten delar stadens värdegrund samt har den kompetens som krävs för att kunna hjälpa barnen. En verksamhet där staden inte har full insyn i och samma förutsättningar för kvalitetssäkring som i sin egen verksamhet kan innebära att förslaget även skulle kunna ha en negativ inverkan på de barn och unga som är i behov av stöd. Detta genom svårigheter att säkerställa rätt kompetens, stöd och värdegrund. Vidare finns det också en risk för en negativ inverkan på barn och unga att redan vid så ung ålder definieras som kriminell av samhället, genom att hänvisas till en avhopparverksamhet. Det kan bidra till stigmatisering och en negativ självkänsla. Att dessutom samla barn och unga med ett normbrytande beteende kan innebära att de har en negativ påverkan på varandra och att verksamheten därmed får en kontraproduktiv effekt.

Stadsledningskontorets kommentar

Samtliga remissinstanser hänvisar till det pågående arbetet med Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen. Kommunstyrelsen beslutade den 9 november 2022 att sända handlingsplanen på remiss till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, grundskolenämnden, förskolenämnden samt idrotts- och föreningsnämnden. Ärendet återredovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under våren 2023.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

Bilagor:

1. Motionen
2. Socialnämnd Centrums handlingar 2022-10-25 § 222
3. Socialnämnd Hisingens handlingar 2022-10-25, § 256
4. Socialnämnd Nordosts handlingar 2022-10-25, § 400
5. Socialnämnd Sydvästs handlingar 2022-10-26, § 240

Handling 2022 nr 153

Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Idag kryper kriminaliteten ner i åldrarna. Allt yngre rekryteras och behovet av insatser är stort, men resurserna för små. Miljöpartiet vill stärka arbetet med att förhindra nyrekrytering och att de som redan hamnat snett ska få stöd att lämna en kriminell livsstil. Det är mycket viktigt med förebyggande insatser men det är också viktigt med särskild kompetens för motivationsarbete riktat till unga för att ge stöd till de som vill lämna en kriminell livsstil.

Det nya team Biskopsgården arbetar med unga i kriminalitet samt de som befinner sig i riskzonen för gängkriminalitet. Deras målgrupper är just yngre personer som är utsatta för rekryteringsförsök till ett gäng såväl som de som redan i dag befinner sig i kriminalitet, de som har påbörjat en kriminell karriär eller är påverkade men kanske ändå inte är riktigt inne. Detta arbete är viktigt och lovande.

I Göteborgs Stad bedrivs arbete med avhoppare från kriminalitet, kriminella grupperingar och organiserad brottslighet på olika sätt – i samverkan med Polisen och andra myndigheter. Under förra året (2021) tog avhoppartelefonen emot 61 telefonsamtal från avhoppare som gick vidare till någon form av åtgärd. Året dessförinnan var antalet individer 47 st. Antalet individer som avhoppartelefonen bedömdes som särskilda avhoppare var 10 st under 2020. Under 2021 bedömdes 17 st som särskilda avhoppare. Det är tydligt att behovet av avhopparverksamhet är stort.

Arbetet med avhoppare fördelas på tre nivåer inom Göteborgs stad. Hos socialförvaltning Centrum finns en stadsövergripande verksamhet för operativt arbete med avhoppare som benämns samlad avhopparverksamhet (SAV). De ska ansvara för "särskilda avhopparärenden"- ärenden där avhopparen bedöms behöva lämna Göteborg, oftast beroende på en hög hotbild. SAV ansvarar även för att bemanna avhoppartelefonen dit potentiella avhoppare kan höra av sig och som kan vara en start på en avhopparprocess. SAV har även i uppdrag att arbeta mer uppsökande samt utveckla stödinsatser och vara en kompetensresurs till övriga i staden. Utöver SAV arbetar respektive socialförvaltning operativt med avhoppare i de fall individen kan bo kvar i staden. På stadsledningskontoret sker strategiskt arbete med avhopparverksamhet inom Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet.

Göteborgs Stad har en policy för arbete med avhoppare. Policyn fastställer att alla som vill lämna kriminalitet och kriminella eller våldsbejakande grupperingar (avhoppare) ska kunna få lämpligt stöd av Göteborgs Stad genom för den enskilde gynnande tolkning och tillämpning av befintliga lagar och regler. Samt att Göteborgs Stad ska kunna agera utan dröjsmål och samverka med andra aktörer för att hjälpa avhoppare och att arbetet ska utgå ifrån individens enskilda behov och förutsättningar.

I avhopparverksamheterna finns det mycket kunskap om och kompetens kring motivationsarbete och för vilket stöd som behövs för att kunna lämna en kriminell livsstil. För att hjälpen ska kunna utgå från individens enskilda behov och förutsättningar är det viktigt att det finns kompetens för olika människor. Den avhopparverksamhet som Göteborgs Stad bedriver idag riktar sig främst till ungdomar över 18 år. När kriminaliteten nu kryper allt längre ner i åldrarna är det därför viktigt att den kompetens som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökad stöd till unga.

Det finns exempel på organisationer som bedriver särskilda avhopparverksamheter riktade till unga. Ett sådant är föreningen Flamman i Malmö som bedriver ett avhopparprogram som vänder sig till personer i åldern 10-23 år och bygger på forskningsbaserad kunskap om risk- och skyddsfaktorer för normbrytande beteende och kriminalitet. Genom bland annat motiverande samtal, individuella handlingsplaner och mentorer får deltagarna hjälp att hitta sysselsättning och skapa en meningsfull fritid.

Neutrala Ungdomsföreningen i Göteborg har drivit det framgångsrika projektet Hoppets allians för unga. Det finns goda exempel i civilsamhället och det är viktigt att inspireras av, samarbeta med och skapa förutsättningar för dessa aktörer. Ofta uppstår ett fönster då den unge som hamnat i kriminalitet, är mottaglig för förändring. Det är viktigt att kunna vara där och då, när denna möjlighet uppstår och synliggöra och stötta attraktiva alternativ till att fortsätta med kriminalitet.

Vi vill att Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost ska använda den kunskap som finns i staden och i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Kommunfullmäktige föreslås att besluta:

Att uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Karin Pleijel (MP)

Ulf Carlsson (MP)

Abdullahi Mohamed (MP)

§ 222 Svar på motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

N164-0820/22

Socialförvaltningen Centrum har 2022-09-27 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Ulf Carlsson (MP) yrkar att motionen ska tillstyrkas.

Kristina Bergman Alme (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Lisen Kindbom (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Per Holm (D) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Jennifer Merelaid Hankins (V) yrkar att motionen ska tillstyrkas.

Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer förvaltningens förslag mot att motionen ska tillstyrkas och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag.

Beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionen om stöd till unga som vill lämna en kriminell livsstil och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2022-10-25

Dag för justering
2022-10-25

Vid protokollet

Sekreterare
Jeanette Nilsson

Ordförande
Nina Miskovsky

Justerande
Ulf Carlsson

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-09-27

Diarienummer N164-0820/22

Handläggare

Lisa Nadén

Telefon: 031-367 90 21

E-post: lisa.naden@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionen om stöd till unga som vill lämna en kriminell livsstil och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnd Centrum har att ta ställning till en motion från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga at lämna en kriminell livsstil. Motionärerna föreslår att de fyra socialnämnderna i samverkan med civilsamhället utvecklar en verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från tio år. Bakgrunden är att allt fler yngre barn och unga dras in i kriminella sammanhang och att förslaget syftar till att ge stöd till de som vill lämna.

Förvaltningen instämmer i att socialförvaltningarna enskilt och tillsammans behöver hålla i och stärka arbetet riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet. Det pågår emellertid ett aktivt arbete, bland annat med utgångspunkt i de redan politiska uppdrag som har riktats till socialnämnderna och utifrån de slutsatser om brister och förbättringsmöjligheter som stadsledningskontoret föreslog i sin rapport *Kartläggning av insatser, metoder och arbetssätt i skolans och socialtjänstens arbete med unga som befinner sig i eller i riskzon för gängkriminalitet dat. 2022-02-17*. Inom kort ska även kommunstyrelsen och kommunfullmäktige besluta om Göteborgs Stads handlingsplan mot nyrekrytering, gängkriminalitet och utveckling av parallella samhällen i Göteborg, som också har styrning på området.

Sammantaget bedömer förvaltningen att genom det arbete som pågår och som kommer att förstärkas genom kommande handlingsplan, omhändertas intentionen i motionen och föreslår därför socialnämnden Centrum att avstyrka motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kostnaderna för gängkriminalitet är stora, såväl ur ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv. Barn och unga som bryter mot normer, regler eller lagar behöver uppmärksammas och få stöd så tidigt som möjligt för att bryta utvecklingen innan problemen vuxit sig stora. I många fall är samverkan med andra aktörer, som polis, skola och civilsamhället avgörande för att nå resultat. De mindre, men samordnade, insatserna som erbjuds tidigt i en ogynnsam utveckling, kan resultera i att större och mer kostsamma insatser helt kan undvikas. Ett kraftfullt och aktivt förebyggande arbete med fokus på tidiga insatser riktade till barn och unga, bedöms ge vinster ur såväl ett socialt som ekonomiskt perspektiv. De ekonomiska vinsterna bedöms i så fall göras på en samhällsnivå och i första hand för rättsvärdande myndigheter.

I motionen gör motionärerna ingen ekonomisk bedömning av vad förslaget skulle innebära för socialnämnderna. Socialförvaltningarna bedriver idag ett aktivt arbete riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet. En höjd ambitionsnivå och nya uppdrag att genomföra medför ofrånkomligen högre kostnader för förvaltningarna och behöver resursättas. Utan tillskjutning av resurser skulle förvaltningen kunna behöva ta resurser från befintlig verksamhet. Det är svårt för förvaltningen att bedöma omfattningen av de ekonomiska konsekvenserna av förslaget, då det beror på verksamhetens omfattning, innehåll och fördelning mellan kommun och civilsamhälle.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån ekologisk dimension.

Bedömning ur social dimension

Kriminella nätverk, organiserad brottslighet och parallella samhällen utgör stora hot mot de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och demokratin. I Göteborg finns områden där kriminella nätverk i perioder har tagit över och skapar otrygghet genom sin närvaro på offentliga platser, väpnade konflikter, hot och stort våldskapital. Det har resulterat i att invånare inte alltid vågar gå ut och använda den service de har rätt till, en ökad otrygghet, att man väljer att inte anmäla brott etc. Det skapar ett ojämlikt Göteborg där invånare får olika förutsättningar till trygghet och service beroende på var i staden man bor.

Barnkonventionen stadgar att alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6). Med utveckling avses fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling på ett sådant sätt att barnet förbereds för ett självständigt liv. Konventionsstaterna ska säkerställa barnets överlevnad och utveckling till det yttersta av sin förmåga. När vårdnadshavare inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut behöver samhället stödja och skydda barn som annars riskerar en ogynnsam utveckling.

Barn och unga ska känna sig trygga i sin stad och ska ha tillgång till stadens resurser. En trygg uppväxt är en förutsättning för att barn och unga ska ha goda levnadsvillkor och en nödvändig grund för andra områden i livet. Att skyddas från brott är även en förutsättning för barnkonventionens artikel 6.

Rekrytering till kriminella nätverk sker i allt lägre åldrar och till de nätverk som finns i mer socialt utsatta områden sker rekryteringen indirekt genom en insocialisering men även genom aktiva rekryteringsprocesser.

Förvaltningen instämmer i att Göteborgs Stad behöver ett kraftfullt och aktivt arbete mot gängkriminalitet och rekrytering till kriminella nätverk med fokus på barn och unga. Arbetet behöver utgå ifrån socialtjänstens ansvar för det förebyggande arbetet riktat till barn och unga och i många fall är samverkan med andra aktörer avgörande för att nå resultat.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2022-10-18.

Bilagor

1. Bilaga_1_Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Ärendet

Socialnämnd Centrum har att ta ställning till en motion från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionen har översänts för yttrande till samtliga fyra socialnämnder. Senast 28 oktober ska nämndens yttrande vara stadsledningskontoret tillhanda.

Beskrivning av ärendet

Mot bakgrund av att allt yngre barn och unga dras in i kriminella sammanhang föreslår motionärerna att socialnämnderna i samverkan med civilsamhället ska utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från tio år.

Motionärerna vill stärka arbetet med att förhindra nyrekrytering och att de som redan hamnat snett ska få stöd att lämna en kriminell livsstil. Motionärerna konstaterar att det finns kompetens i stadens arbete med avhoppare och Samlad avhopparverksamhet (SAV) nämns särskilt. SAV riktar sig emellertid till vuxna personer över 18 år och som definieras som *särskilda avhoppare*, personer med hög hotbild och omfattande behovs som kräver att de flyttar från Göteborg. Motionärerna vill att den kunskap som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökat stöd till unga. Motionärerna nämner exempel från Malmö där föreningen Flamman bedriver avhopparprogram till barn och unga 10-23 år.

Socialnämndens ansvar för barn och unga

Kommunen har, genom socialtjänsten, det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det innebär ingen inskränkning i det ansvar som andra huvudmän har. För vissa grupper, däribland barn och unga, har socialnämnden ett särskilt utpekad ansvar i socialtjänstlagen.

Socialtjänstens ansvar för barn och unga som begår brott

Barn och unga som bryter mot normer, regler och lagar behöver få stöd så tidigt som möjligt för att minska risken för allvarlig problematik eller brottslig utveckling. Myndigheter inom rättsväsendet, som polis, åklagare och domstolar, ska markera att samhället tar avstånd från brottet, medan socialtjänstens arbete ska utgå från barns och ungas behov av skydd och stöd.

Socialtjänstens ansvar handlar alltså ytterst om att ge stöd och hjälp till barn, unga och deras familjer att utveckla resurser som kan leda till varaktiga och positiva förändringar. I det arbetet är kunskaper om risk- och skyddsfaktorer och hur de påverkar barnet och familjen centrala för socialtjänsten. Socialtjänsten strävar efter att motverka svårigheter och förstärka resurser kring barnet genom att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer.

Socialtjänstens insatser för barn bygger på frivillig medverkan och samtycke och ska utformas i samråd med barnet och hans vårdnadshavare. Socialtjänsten har dock möjlighet att under vissa förhållanden ge barn det stöd och skydd de behöver även om vårdnadshavaren eller barnet, när hen fyllt 15 år, inte samtycker till nödvändiga insatser, vilket regleras i Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. I sådana situationer krävs en noggrann utredning som säkerställer att den typen av ingripande insatser är det enda nödvändiga.

Socialtjänsten har således en viktig roll i arbetet med att förebygga och motverka att barn och unga begår brott. Social brottsprevention kan syfta både till att motverka att individer antingen börjar begå brott i unga år och att de återfaller i ny brottslighet. Socialtjänstens arbete sträcker sig från generellt förebyggande arbete till individuellt anpassade insatser till barn och unga med normbrytande beteende eller som begår allvarliga brott. Det är viktigt att upptäcka och identifiera barn som är i behov av stöd i ett tidigt skede och att erbjuda och motivera föräldrar och barn att ta emot hjälp för att bryta en negativ utveckling.

I många fall är samverkan med andra aktörer, som polis, skola och civilsamhället avgörande för att nå resultat.

Socialtjänstens ansvar för unga lagöverträdare

När ett barn eller ung person är misstänkt för ett brott har socialnämnden vissa specifika uppgifter, som att närvara vid polisförhör och skriva yttrande till domstol. Socialnämnden har också ett ansvar att verkställa vissa särskilda ungdomspåföljder när barnet eller den unge har dömts för ett brott. När ett barn under 15 år misstänks för ett brott vilar hela ansvaret på socialtjänsten. För unga mellan 15 och 20 år delas ansvaret mellan socialtjänst, polis, åklagare och domstol samt i vissa fall även med Kriminalvård.

Förebyggande arbete sker på tre nivåer

Samhällets förebyggande arbete brukar förklaras på tre nivåer; det som erbjuds eller når ut till alla barn och unga (universellt), inriktat på vissa barn, områden eller grupper med större risk (selektivt) och inriktat på barn som behöver stöd (indikerat).

Oavsett nivå behöver det brottsförebyggande arbetet ofta ske i samverkan mellan flera aktörer, till exempel skolan, polisen och socialtjänsten.

Den **universella nivån** riktar sig till alla barn, så som till exempel skolgång och barnhälsovård.

På **selektiv nivå** finns insatser som riktar sig till grupper eller enskilda barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt eller begå brott. Det kan handla om riktat stöd till barn och unga som bor i socioekonomiskt utsatta områden eller barn och unga som själva har visat tecken på så kallat normbrytande beteende.

På **indikerad nivå** (individnivå) finns individuellt stöd till barn och deras familjer. Det kan i praktiken vara familjebehandling eller psykosociala insatser direkt till barnet. De vanligaste arbetsformerna på individnivå är individinriktad brottsförebyggande samverkan, där myndigheter, organisationer och föreningar samordnar sina åtgärder kring en individ.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det pågår ett aktivt arbete för att utveckla och förstärka arbetet riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet, såväl internt i förvaltningen som gemensamt med övriga socialförvaltningar. Förvaltningen bedömer att det samlade arbetet omhändertar intentionen i motionen och föreslår därför att socialnämnden

Centrum avstyrker motionen om att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från tio år.

Socialförvaltningen Centrums stadsområde

Rekrytering av barn och unga till gängkriminalitet är ett stort problem men förekommer i första hand i de mer socialt utsatta områdena. Socialförvaltningen Centrum har i sitt geografiska ansvarsområde inget utsatt område och rekrytering till kriminella nätverk är inte lika vanligt förekommande. Inom socialförvaltningen finns emellertid annan problematik och förekomst av riskfaktorer hos barn och unga, inte minst förekomst av eget bruk av narkotika samt olika typer av social problematik hos föräldrar.

Stadsområdet omfattar citymiljöer som i sig har specifika problem och behov och som kan gynna gängkriminalitet på olika sätt. Citymiljöer lockar till sig personer från kriminella nätverk som begår brott av olika slag i området. I citymiljöer vistas också många människor, som inte bor eller tillhör stadsområdets ansvarsområde, och som riskerar att utsättas för brott och kriminella handlingar av personer från kriminella nätverk. Likaså riskeras de boende att utsättas. Då det inte finns något utsatt område inom stadsområdet, riskerar särskilda gemensamma satsningar avseende gängkriminalitet och nyrekrytering, förbise både individer och geografiska platser i Centrums stadsområde, trots att personer i gängrelaterade nätverk drar nytta av stadsområdets citymiljöer.

Befintligt arbete inom stadsområdet

Socialförvaltningen Centrum bedriver arbete inom samtliga preventionsnivåer, merparten inom selektiv och indikerad nivå.

- Familjecentrerade arbetssätt - Syftet med familjecentrerat arbetssätt (FCA) är att samordna samhällets resurser runt barn och familjer och därmed skapa en stabil grund för generella och tidiga insatser. Ett familjecentrerat arbetssätt innebär att insatser för barn tar sin utgångspunkt i hela familjen och dess levnadsvillkor.
- Föräldrastödsprogram - Förvaltningen erbjuder riktade föräldrastödsprogram, till småbarns- och till tonårsföräldrar. Förvaltningen erbjuder också föräldrakursen *Förälder i nytt land* som riktar sig till invånare i hela staden. Det pågår också ett stadengemensamt arbete med att utveckla en modul i föräldrastödsprogrammen som riktar in sig till föräldrar till ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet.
- Öppna mötesplatser och fritidsgårdar – förvaltningen erbjuder öppna mötesplatser, fritidsgårdar och annan ungdomsverksamhet, som erbjuder positiva sociala sammanhang samtidigt som de fungerar trygghetskapande.
- Fältverksamhet - Uppsökande arbete i offentliga miljöer där ungdomar vistas för att samtala, ge råd och stöd och skapa en trygg miljö. Fältsekreterare möter ungdomar som riskerar att utvecklas ogynnsamt och ser specifika behov som de ungdomarna har. Fältsekreterare kan arbeta både förebyggande och stödjande, motiverar den unge till förändring eller länkar till övriga insatser. Vid behov anmäler fältsekreterare sin oro för en ungdom till socialtjänstens myndighetsutövning.
- Trygg i Göteborg – Samverkansmodell ihop med Polismyndigheten som innebär att arbeta kunskapsbaserat mot aktuella läges- och problembilder för att öka

tryggheten och förebygga och minska brottslighet och olika former av social oro, däribland med kopplingar till gängrelaterad problematik.

- SSPF - Samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid. SSPF är ett brottsförebyggande arbete på universell, selektiv eller indikerad nivå, som utgår från samverkan kring grupper och individer. Målgruppen är barn och ungdomar mellan 12 och 18 år med problematik som kriminalitet och drogmissbruk. Syftet med SSPF är att nå barnet eller ungdomen tidigt och målet är att förhindra och minimera ungdomars brottslighet, drogmissbruk och andra riskbeteenden. Det vanligaste är att en förälder, vårdnadshavare eller annan vuxen kontakter myndigheter för att det finns oro för barnet eller ungdomen. SSPF-koordinatören både samordnar arbetet och utför arbete gentemot den unge. Samverkan möjliggörs av samtycke av vårdnadshavare (eller i vissa fall av ungdomen om hen är över 15 år) och arbetet i form av åtgärder och stöd till ungdomen formuleras i åtagandeplaner.
- SSF - Samverkan mellan skola, socialtjänst och fritid. SSF utgår ifrån samma modell som SSPF men utan polisen då målgruppen är yngre barn 6-12 år, där det finns en oro eller förekommer kända riskfaktorer och där samverkan mellan skola, socialtjänst och fritid behövs för samordnade insatser kring barnet.
- SSPF-modell för gymnasieskolan. De fyra socialförvaltningarna har i KF:s budget för 2022 fått i uppdrag att utifrån SSPF, ta fram en fungerande modell för samverkan kring gymnasieelever. De fyra socialförvaltningarna bedriver ett gemensamt arbete med uppdraget, som samordnas av socialförvaltningen Centrum. Även polis och Utbildningsförvaltningen deltar i arbetet och ytterligare aktörer kommer att bjudas in.
- Förvaltningen utgår ifrån risk- och skyddsfaktorer vid utredning om barns och ungas behov av skydd och stöd, vilket ger stöd i att bedöma vilka insatser som behövs. Förvaltningens Resursenhet för barn och unga stödjer barn, unga och familjer på olika sätt och utifrån behov och situation som den unge och familjen har, till exempel med familjebehandling. Vid behov köper förvaltningen externt om insats som vi inte själva kan erbjuda krävs.

Förvaltningen saknar idag en struktur för SIG - sociala insatsgrupper. SIG är samverkan mellan socialtjänst, polis och aktörer som Arbetsförmedling, psykiatri eller vuxenutbildningen. Målgruppen är personer 18 - 25 år som befinner sig i eller i riskzon för kriminell livsstil. Att införa SIG i samtliga socialförvaltningar är en insats som finns med i handlingsplan mot nyrekrytering, gängkriminalitet och utveckling av parallella samhällen i Göteborg.

Stadsgemensamma verksamheter och uppdrag

I socialförvaltningen Centrum finns också stadsgemensamma verksamheter som stödjer alla socialförvaltningar och vänder sig till personer i behov av stöd oavsett var i staden de bor. De verksamheter som i första hand riktar sig till barn och unga i eller i riskzon för kriminalitet är följande:

- SKKP - Särskilt kvalificerad kontaktperson. Insatsen riktar sig till unga i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annan social problematik. SKKP ger den unge stöd och vägledning, stöd i att bryta social isolering, motivera till fritidsaktiviteter med mera.

- Föräldratelefon - dit föräldrar, anhöriga och andra vuxna oroliga vuxna kan vända sig vid oro för en ungdom. Föräldratelefonen bemannas av socialsekreterare som har erfarenhet av arbete med unga som olika typer av problem och kan ge direkt stöd samt hänvisar till adekvat verksamhet vid behov.
- Socialsekreterare i samverkan med Polismyndigheten. Uppsökande arbete inom Polismyndigheten för att tidigt upptäcka ungdomar som kan behöva stöd och hjälp från socialtjänsten på grund av kriminalitet, missbruk eller annat riskbeteende. Socialsekreterarna arbetar aktivt med unga i riskzon för att minska rekrytering till kriminella gäng, ger stöd vid brottshändelser, genomför orosamtal, länkar till stöd i andra verksamheter, såsom socialtjänsten.
- Insatser för unga lagöverträdare med särskilt vårdbehov. Ungdomsbehandlare som ger stöd och psykosocial behandling inom olika livsområden, antingen som påföljd eller som biståndsbedömd insats. Syftet är att den unge ska få hjälp i sin situation och motverka återfall i ett kriminellt beteende.
- Ungdomstjänst - Ungdomstjänst är en fristående påföljd för unga lagöverträdare. Ungdomstjänst innebär att den unge arbetar oavlönat på en arbetsplats. I påföljden ingår även stöd och samtal med socialsekreterare inom Ungdomstjänst.
- Mini-Maria – mottagningar för unga med problem med alkohol och droger. Mini-Maria startar nu upp en Resursmottagning som vänder sig till unga med tyngre social problematik, däribland kriminalitet.
- SAV - Samlad avhopparverksamhet. SAV ansvarar för myndighetsutövningen för så kallade särskilda avhoppare. Det avser personer med särskilt hög hotbild och omfattande behov som kräver att de flyttar från Göteborg. Målgruppen är inte barn och unga utan personer som är över 18 år. I uppdraget till SAV ingår att utveckla stödinsatser till målgruppen avhoppare och att vara en kompetensresurs till övrig socialtjänst som handlägger avhoppärenden.

Arbetet mot gängkriminalitet och nyrekrytering är prioriterat och mycket är på gång

Utöver att det pågår förstärkt arbete inom socialförvaltningen Centrum, pågår mycket arbete gemensamt i staden, bland annat med utgångspunkt från en rad olika politiska uppdrag.

Arbete pågår för att revidera handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen i Göteborg, för att omhänderta de medskick som återremissyrkandet pekade ut. Stadsledningskontoret ansvarar för revideringsarbetet, som sker i samarbete med socialförvaltningarna. I yrkandet för återremiss fastslogs att planen skulle kompletteras med insats för "*socialförvaltningarnas kontinuerliga närvaro vid förskolor och skolor med särskilda behov för att på plats arbeta med de som riskerar att rekryteras till kriminalitet eller som redan är del av ett kriminellt nätverk*" samt med fokusområde för tidiga och förebyggande insatser. Utöver det kommer socialförvaltningarna och andra berörda förvaltningars arbete med metoder och arbetssätt att förtydligas, där vikten av evidens eller god beprövad erfarenhet som stöd betonas. Det är viktigt att arbetet utgår ifrån kunskap och forskning samt utifrån de kunskapsbaserade underlag som finns. Handlingsplanen blir ett viktigt styrdokument ifrån vilket arbetet mot gängkriminalitet och nyrekrytering bör utgå.

I stadsledningskontorets *Kartläggning av insatser, metoder och arbetssätt i skolans och socialtjänstens arbete med unga som befinner sig i eller i riskzon för gängkriminalitet* dat. 2022-02-17, identifieras svårigheter, upplevda brister samt möjliga åtgärder i arbetet med målgruppen. Slutsatserna är tillsammans med insatserna som anges i kommande handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen i Göteborg, viktiga underlag i socialförvaltningarnas arbete med att konkretisera och prioritera adekvata åtgärder och aktiviteter för att stärka arbetet och stödet till unga i eller i riskzon för kriminalitet.

Bland möjliga förbättringar som föreslås i kartläggningen är just att kvalitetssäkra socialtjänstens bedömningar utifrån risk- och skyddsfaktorer kopplat till normbrytande beteende och kriminalitet, säkerställa användandet av standardiserade bedömningsmetoder, kompetensutveckling som stöd för personal som arbetar med målgruppen - både generell som riktas brett och mer specifik för vissa yrkesgrupper. För att stärka arbetet med barn och unga i eller i riskzon för gängkriminalitet föreslås också alternativet att införa arbetssätt där resurser och särskild kompetens samlas för att arbeta med målgruppen, likt team eller utredningsgrupper med handläggare med särskild kunskap. Socialförvaltningarna har påbörjat ett gemensamt arbete att se över hur slutsatserna och förslagen kan omhändertas, konkretiseras och prioriteras.

Avseende specialiserade team har stadsområdena olika förutsättningar, behov och resurser. Den senare tidens utveckling går däremot i riktningen att samla kompetens och kunskap inom enheter eller team inom socialförvaltningarna, även om det inte har skett helt enhetligt och utvecklingen har kommit olika långt. Det ger förutsättning att stärka upp arbetet, arbeta mer intensivt och öka kunskapen och erfarenheten hos medarbetare som möter målgruppen. Även om initiativen stärker det lokala arbetet, finns det fortsatta behov av samverkan och arbete tillsammans över staden. Inom ramen för SAV:s uppdrag att bistå med kunskap och metodutveckling kommer förvaltningen fortsatt sammankalla och stödja de nätverk som behövs för att möjliggöra fortsatt utveckling och initiera utvecklingsaktiviteter som också kan inkludera externa parter.

Förvaltningen bedömer att mycket arbete bedrivs respektive är under utveckling, där målgruppen är barn och unga i eller i riskzon för kriminalitet samt deras föräldrar. Det avser utveckling och förstärkning av arbetssätt och åtgärder som syftar till att motverka, förhindra och bryta kriminalitet. Det är angeläget att arbetet hålls samman och har en tydlig styrning, som också tar höjd för lokala behov. Därtill behöver det finnas koppling till evidens, kunskap och god beprövad erfarenhet och där slutsatser från kunskapsbaserade underlag, såsom nämnda kartläggning, omhändertas. På så sätt ökar vi förutsättningarna för ett effektivt arbete som når önskvärda resultat.

Förvaltningen anser att det är problematiskt att använda begrepp som avhoppare, särskilt i sammanhang avseende barn och unga. Det bör istället handla om att motverka eller bryta ett destruktivt beteende, brottslighet och kriminalitet.

Förvaltningen instämmer i vikten av samarbete och samverkan med civilsamhället. Civilsamhället är en viktig aktör och komplement till kommunalt ansvar och offentliga verksamheter. Samarbete med aktörer inom civilsamhället som är förankrade i lokalsamhället ökar förutsättningar att nå fler och individer och grupper vi idag inte når. Civilsamhällets aktörer kan bidra genom att erbjuda fritidsaktiviteter och andra sociala sammanhang, fria från destruktivitet och kriminalitet. Det är förstås av vikt att de aktörer,

föreningar och organisationer som staden samarbetar med, tydligt utgår från värdegrund och förhållningssätt som är förenligt med Göteborgs Stads. Som kommun behöver Göteborgs Stad vara särskilt uppmärksam vid samarbete och samverkan i komplexa frågor och områden där det kan förekomma förhöjd risk för att sammanhangen utnyttjas av destruktiva krafter och individer som inte delar stadens värdegrund.

Sammantaget bedömer förvaltningen att genom det aktiva gemensamma arbetet, tillsammans med de lokala initiativ som pågår för att möta de behov som finns inom respektive stadsområde, omhändertas intentionen i motionen och föreslår att nämnden avstyrker motionen.

Uppföljning av arbetet som kommer att bedrivas utifrån handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen i Göteborg, ger förutsättningar att följa arbetet.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

§256 N166-0643/22

Svar på motion från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil, SLK 0797/22

Beslut

1. Socialnämnd Hisingen avstyrker motionen om stöd till unga som vill lämna en kriminell livsstil och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
2. Socialnämnd Hisingen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärende

Socialnämnd Hisingen ska yttra sig över en motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. I motionen föreslås att socialnämnderna Hisingen, Centrum, Sydväst och Nordost ska uppdras att utveckla verksamhet i samverkan med civilsamhället för att stödja unga från 10 år som vill lämna en kriminell livsstil. Förvaltningen inte att någon ytterligare verksamhet bör utvecklas och drivas i samverkan med civilsamhället. Förvaltningen anser att arbetet som pågår i staden bör fortsätta att utvecklas, det gäller det staden-gemensamma arbetet såväl som det lokala, både internt inom förvaltningen och i samverkan med lokala företrädare för bland annat civilsamhället.

Handling

1. Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil (SLK dnr 0797/22)

Yrkanden

Johannes Olsson (MP) yrkar bifall till motionen.
Sara Carlsson Hägglund (V) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande Åke Björk (M) ställer proposition förvaltningens tjänsteutlåtande mot yrkandet från MP och V och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens tjänsteutlåtande. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: Ja till förvaltningens tjänsteutlåtande Nej för yrkandet från MP och V.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2022-10-25

Anita Kjessler (L), Salam Kaskas (S), Mait Hjertkvist (M), Joakim Berlin (S), Rickard Eriksson (M), Kristina Carlsson (D), Birgitta Thörn (SD) och Åke Björk (M) röstar Ja.

Sara Carlsson Hägglund (V), Johannes Olsson (MP) och Marie Brynolfsson (V) röstar Nej.

Socialnämnd Hisingen beslutar med 8 röster Ja mot 3 röster Nej att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande.

Protokollsanteckning

Johannes Olsson (MP) lämnar yttrande från MP och V till protokollet enligt bilaga 3.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret, dnr 0797/22

Dag för justering

2022-10-25

Vid protokollet

Sekreterare

Tea Aracic

Ordförande

Åke Björk (M)

Justerande

Sara Carlsson Hägglund (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-09-13

Diarienummer N166-0643/22

Handläggare

Ellinor Gustafsson, Elisabeth H Johansson,

Telefon: 031-365 00 00

E-post: ellinor.gustafsson@socialhisingen.goteborg.se,

elisabeth.h.johansson@socialhisingen.goteborg.se

Svar på motion från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga som vill lämna en kriminell livsstil, SLK 0797/22

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Hisingen avstyrker motionen om stöd till unga som vill lämna en kriminell livsstil och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
2. Socialnämnd Hisingen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnd Hisingen ska yttra sig över en motion från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil.

I motionen sägs att behovet av insatser för att förhindra att unga rekryteras in i kriminalitet och för att stödja dem som vill lämna en kriminell livsstil är stort. Motionärerna menar att den kompetens som finns i stadens avhopparverksamhet för vuxna kan användas för att också ge utökad stöd till unga. Vidare föreslås att socialförvaltningarna ska utveckla verksamhet tillsammans med civilsamhället till stöd för barn från 10 år som vill lämna en kriminell livsstil.

Socialförvaltningen Hisingen har idag verksamhet för denna målgrupp inom både avdelning Barn och unga myndighet och avdelning Barn och unga resurs.

Verksamheterna har god kompetens och stor erfarenhet av arbete med barn med normbrytande beteende.

Förvaltningen ser en risk med att hänvisa barn och unga till en avhopparverksamhet och härigenom definiera den unge som kriminell. Det kan bidra till stigmatisering och en negativ självkänsla

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det är svårt att bedöma omfattningen av de ekonomiska konsekvenserna för förvaltningen att i samverkan med civilsamhället utveckla en verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil riktad till unga från 10 år. Detta beror framför allt på hur verksamheten utformas, vilka resurser som krävs samt hur finansieringen ska fördelas mellan förvaltningen och civilsamhället.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Att tidigt förebygga och förhindra kriminalitet är av vikt för att motverka att barn och unga fortsätter utveckla ett kriminellt beteende. Brottslighet har en stor inverkan på stadens invånare. Att minska brottslighet och öka trygghet är viktigt för alla invånares välbefinnande.

Civilsamhället har en viktig roll tillsammans med övriga aktörer i samhället att bidra med prosociala sammanhang för barn och unga för att förhindra och förebygga kriminalitet.

För att motionärernas förslag ska ha en positiv inverkan på de barn och unga som är i behov av stöd för att lämna kriminalitet, förutsätter det att verksamheten delar stadens värdegrund samt har den kompetens som krävs för att kunna hjälpa barnen.

Då verksamheten ska utvecklas i samverkan med civilsamhället och utformningen av verksamheten är otydlig i motionärernas förslag, medför det frågor som är svåra att ta ställning till. En verksamhet där staden inte har full insyn i och samma förutsättningar för kvalitetssäkring som i sin egen verksamhet kan innebära att förslaget även skulle kunna ha en negativ inverkan på de barn och unga som är i behov av stöd. Detta genom svårigheter att säkerställa rätt kompetens, stöd och värdegrund.

Vidare finns det också en risk för en negativ inverkan på barn och unga att redan vid så ung ålder definieras som kriminell av samhället, genom att hänvisas till en avhopparverksamhet. Det kan bidra till stigmatisering och en negativ självkänsla. Att dessutom samla barn och unga med ett normbrytande beteende kan innebära att de har en negativ påverkan på varandra och att verksamheten därmed får en kontraproduktiv effekt.

Samverkan

Ärendet informeras om på Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 oktober 2022.

Bilagor

1. Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil (SLK dnr 0797/22)

Ärendet

Socialnämnden Hisingen ska yttra sig över en motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil.

I motionen föreslås att socialnämnderna Hisingen, Centrum, Sydväst och Nordost ska uppdras att utveckla verksamhet i samverkan med civilsamhället för att stödja unga från 10 år som vill lämna en kriminell livsstil.

Yttrandet ska vara stadsledningskontoret till handa senast den 28 oktober 2022.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Hisingen har fått en begäran om yttrande över en motion av Karin Pleijel, Ulf Carlsson och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil.

Motionärerna menar att behovet av insatser för att förhindra att unga rekryteras in i kriminalitet och för att stödja dem som vill lämna en kriminell livsstil är stort, samtidigt som resurserna är små. Man menar att särskild kompetens för motivationsarbete riktat till unga som vill lämna en kriminell livsstil är viktig och menar därför att den kompetens som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökat stöd till unga.

Göteborgs stads arbete med avhoppare beskrivs i motionen som pågående på tre nivåer

- Strategiskt arbete inom Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet
- Operativt arbete med avhoppare på respektive socialförvaltning
- Operativt arbete med ”särskilda avhoppare”, vilka bedöms behöva lämna Göteborg, inom SAV, en stadenövergripande verksamhet, organiserad inom socialförvaltningen Centrum

I motionen ges två exempel på föreningar som bedriver verksamhet för den aktuella målgruppen, Flamman i Malmö och Neutrala Ungdomsföreningen i Göteborg.

Det bedöms viktigt att inspireras av och samarbeta med goda exempel i civilsamhället, men också skapa förutsättningar för dessa aktörer.

Förslaget i denna motion är att kommunfullmäktige ska lämna uppdrag till samtliga socialnämnder att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Förvaltningens verksamheter för målgruppen

Förvaltningen arbetar i sina ordinarie verksamheter med målgruppen som motionen avser.

Beroende på ålder och problematik skiljer sig arbetet åt. För att nå och arbeta med barn behöver förhållningssätt och metoder vara avpassade till just barn. Inom

myndighetsutövning finns Team för unga i riskzon, (TUR) vars målgrupp är barn och unga på Hisingen som befinner sig i kriminalitet, i risk för att utveckla ett kriminellt beteende samt att socialiseras eller rekryteras in i kriminella gäng. Inom Barn och unga resurs finns flera verksamheter vilka möter målgruppen; HIT, SSPF, ungdomssekreterare och fältsekreterare. Inom dessa verksamheter finns en gedigen kompetens på området.

Vid behov sker kompetensutveckling. Verksamheter inom staden kan förstas vid behov ta hjälp av varandra för att utveckla sin kompetens och sina verksamheter.

Förvaltningen bedriver i dag samverkan med civilsamhället i olika former. Som exempel kan nämnas Skola som arena, där offentlig sektor tillsammans andra aktörer såsom civilsamhälle och näringsliv arbetar för att bland annat ge barn en meningsfull fritid. En aktiv fritid bidrar enligt forskning till att barnet klarar skolan bättre, vilket i sin tur är en viktig skyddsfaktor.

Förvaltningens bedömning

Samhällets ambition behöver vara att inget barn ska fara illa, rekryteras till kriminella gäng eller välja en kriminell livsstil. För att förhindra detta behövs verkningfulla insatser och kompetens samt en samverkan mellan flera aktörer. Förvaltningen delar därför motionens uppfattning att det finns stora behov av insatser för att förhindra nyrekrytering, insatser till stöd för dem som vill lämna en kriminell livsstil samt en samverkan med civilsamhället.

Civilsamhällets och andra aktörers resurser kan fylla en stor och positiv funktion för barn i riskzon och kan erbjuda prosociala arenor. De kan utgöra ett bra komplement till socialtjänstens insatser.

Motionärerna föreslår att socialförvaltningen, i samverkan med civilsamhället, ska utveckla verksamhet för de som vill lämna en kriminell livsstil riktad till unga från 10 år.

Det är förvaltningens mening att barn så unga som 10 år inte har en uttalad kriminell livsstil. En sådan visar sig först i senare år. Förvaltningen ser en risk med att hänvisa barn och unga till en avhoppbar verksamhet och härigenom definiera den unge som kriminell. Det kan bidra till stigmatisering och en negativ självkänsla

För att stödja dessa barn krävs ett annat förhållningssätt och andra arbetssätt än i arbetet med vuxna.

Vidare bedömer förvaltningen inte att någon ytterligare verksamhet bör utvecklas och drivas i samverkan med civilsamhället. Förvaltningen menar att arbetet som pågår i staden bör fortsätta att utvecklas, det gäller det staden-gemensamma arbetet såväl som det lokala, både internt inom förvaltningen och i samverkan med lokala företrädare för bland annat civilsamhället. Denna samverkan ska ske tillsammans med föreningar och organisationer som delar Göteborgs stads värderingar och som har nödvändig och adekvat kompetens.

Förvaltningens föreslår att nämnden avstyrker motionen.

Christina Alvelin

Karita Saapunki Björk

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef

Yttrande angående svar på motion om stöd till unga som vill lämna en kriminell livsstil

Kriminella grupperingar i vår stad har som medveten strategi att locka barn och ungdomar in i sina nätverk. Det är nödvändigt att det förebyggande arbetet har tillräckligt med kompetens och resurser för att kunna identifiera när detta är på väg att hända och därefter fånga individerna när de är öppna för att byta bana innan det gått så långt att tvingande omhändertaganden behöver ske. Många individer som hamnat i en kriminell livsstil riskerar att utsättas eller utsätta andra för mycket allvarlig brottslighet innan de hunnit bli myndiga, därför kan inte en avhopparverksamhet endast rikta in sig på individer som fyllt 18. Motionen identifierar och vill ta tag i detta problem, och intentionen i motionen vill vi bejaka.

Förvaltningen lyfter i sitt tjänsteutlåtande viktiga frågor om stigmatisering och negativ självkänsla för barnen ifråga kopplat till en särskild avhopparverksamhet för barn. Det är en analys vi delar. Arbetet bör som påpekats istället integreras i det ordinarie arbetet. En verksamhet med kompetens och resurser att arbeta förebyggande med barn och unga som vill lämna en kriminell livsstil behöver på så sätt inte leda till stigmatisering. De TUR- och HIT-team som vi har på Hisingen bevisar detta, om inte annat. De resurser och den kompetens som finns på Hisingen är dock inte samma i alla förvaltningar. Vi kan i vår tur behöva utveckla kompetenser inom området som vi saknar. Vi föreslår därför att motionen bifalles för att intentionerna i den ska kunna omhändertas i samtliga socialnämnders arbete.

§ 400 N163-0936/22

Svar på remiss - Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil, dnr 0797/22

Ärendet

Nämnden ska yttra sig över motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionen föreslår att uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2022-09-05.

Yrkanden

Joel Abrahamsson (MP) yrkar att bifall till motionens intentioner.

Peter Mattiasson (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag och avslag på motionens intentioner.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på Joel Abrahamssons och Peter Mattiassons yrkanden och finner att nämnden beslutat att bifalla förvaltningens förslag, i enlighet med Peter Mattiassons yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas.

Följande propositionsordning uppläses och godkänns:

Ja-röst för Joel Abrahamssons yrkande.

Nej-röst för Peter Mattiassons yrkande.

Frida Tånghag (V), Joel Abrahamsson (MP) och Yvonne Palm (V) röstar ja (3).

Lena Landén-Ohlsson (S), Gunnar Barrvik (D), Anneli Eriksson (S), Peter Mattiasson (M), Cengiz Savran (M), Ulla Nylin (D), David Skansholm (L) och Per-Eric Trulsson (SD) röstar nej (5).

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2022-10-25

Socialnämnden har med detta beslutat bifall Peter Mattiassons yrkande om att bifalla förvaltningens förslag.

Beslut

1. Socialnämnd Nordost beslutar att avstyrka motionen från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil, med hänvisning till de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet.
2. Socialnämnd Nordost förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Protokollsanteckning

Vänsterpartiet och Miljöpartiet anmäler följande protokollsanteckning:

”Vi vill särskilt tacka ungdomsrådet för deras synpunkter. Det är av stor betydelse för oss i politiken att också på detta sätt få möjlighet att höra hur våra ungdomar i nordost ser på olika frågor i stadsområdet.”

Expedieras

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2022-10-25

Vid protokollet

Sekreterare

Annika Funkqvist

Ordförande

Frida Tånghag

Justerande

Peter Mattiasson

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2022-10-25

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-09-05

Diarienummer N163-0936/22

Handläggare

Anna Kihlén, Emil Ansari

E-post: Anna.kihlen@socialnordost.goteborg.seEmil.ansari@socialnordost.goteborg.se

Svar på remiss - motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Nordost beslutar att avstyrka motionen från Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil, med hänvisning till de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet.
2. Socialnämnd Nordost förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Att uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Motionärerna skriver att idag kryper kriminaliteten ner i åldrarna. Allt yngre rekryteras och behovet av insatser är stort, men resurserna för små. Den avhopparverksamhet som Göteborgs Stad bedriver idag riktar sig främst till ungdomar över 18 år. När kriminaliteten nu kryper allt längre ner i åldrarna är det därför viktigt att den kompetens som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökat stöd till unga.

Förvaltningen håller med motionärerna att det är viktigt att använda den kompetens som finns i staden för att ge stöd till både vuxna och unga att lämna kriminalitet. I detta ingår det även att ha en pågående och god samverkan med civilsamhället. I Göteborg stad och i synnerhet stadsområdet Nordost finns det dock flera pågående verksamheter och arbete riktade mot unga för att motverka rekrytering till kriminella gäng, och stöd till unga som uppvisar normbrytande beteende. Det är ett viktigt arbete som håller på att utvecklas och formas utefter lokala behov. Förvaltningen ser hellre att staden och socialförvaltningarna vidareutvecklar det arbete och de insatser som redan finns och de som är planerade för att på så sätt uppnå syftena i motionen, i stället för att utveckla en ny verksamhet.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden avstyrker motionen.

Remissvaret ska vara stadsledningskontoret tillhanda den 28 oktober 2022.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kostnaderna för gängkriminalitet är stora, såväl ur ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv. Barn och unga som bryter mot normer, regler eller lagar behöver uppmärksammas och få stöd så tidigt som möjligt för att bryta utvecklingen innan problemen vuxit sig stora. I många fall är samverkan med andra aktörer, som polis, skola och civilsamhället avgörande för att nå resultat. De mindre, men samordnade, insatserna som erbjuds tidigt i en ogynnsam utveckling, kan resultera i att större och mer kostsamma insatser helt kan undvikas. Ett kraftfullt och aktivt förebyggande arbete med fokus på tidiga insatser riktade till barn och unga, bedöms ge vinster ur såväl ett socialt som ekonomiskt perspektiv.

Förvaltningen kan inte bedöma hur stor kostnad det skulle innebära att utveckla en verksamhet tillsammans med civilsamhället. Motionärerna har inte beskrivit hur förvaltningarna ska finansiera verksamheten. Det förekommer inget förslag om tillskjutning av resurser. Införande och utveckling av sådant projekt skulle kunna innebära att förvaltningen måste ta resurser från befintliga verksamheter. Förvaltningens bedömning är att det inte går att avsätta resurser eller tillskjuta ekonomiska resurser till en ny verksamhet, utan att det skulle påverka redan etablerade verksamheter. En sådan avsättning av resurser skulle kunna påverka det arbetet som finns inom Socialförvaltning Nordost negativt.

Förvaltningen vill framhålla att det är viktigt utifrån både verksamhets- och ekonomiskt perspektiv att skapa effektiva organisationer med fokus på hållbarhet och långsiktighet. Resurser till socialförvaltningarnas arbete behövs men som nämns i tjänsteutlåtande samt i kommande planer över staden gällande att motverka nyrekrytering till gäng, så finns det idag redan liknande arbete på gång inom förvaltningarna. För att skapa en ekonomisk effektivitet och att tillvarata stadens resurser på bästa sätt, föreslår förvaltningen att befintliga strukturer förstärks så att förvaltningen har en möjlighet att arbeta och samverka långsiktigt och hållbart.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

I stadsområde Nordost finns fyra särskilt utsatta områden, enligt polisens klassificering för år 2021. Två kriterier för att ett område ska klassas som särskilt utsatt är att det finns parallella samhällsstrukturer och en hög koncentration av kriminella individer. Att växa upp i ett särskilt utsatt område innebär således att man lever i närhet till sådana strukturer och individer. Vägen in i en kriminell miljö blir följaktligen inte så mycket utav en väg *in* i en miljö - man befinner sig redan i den. I en intervjustudie av Brottsförebyggande rådet beskriver intervjupersonerna att den kriminella miljön funnits som ett vardagligt inslag i boendemiljön, och att man är omgiven av sociala relationer som möjliggör delaktighet i miljön - grunder för en slags socialiseringsprocess. Att växa upp i ett utsatt eller särskilt utsatt område innebär således sämre förutsättningar till goda livsvillkor jämfört med de

barn och unga som inte gör det. Rekrytering till kriminella nätverk, aktiv via så kallad grooming, eller via socialisering, sker i allt lägre åldrar och därför är behovet av stöd till yngre av vikt.

Förvaltningen ser därför, liksom motionärerna, att arbetet med unga i kriminella miljöer och de som befinner sig i riskzonen för att utveckla en kriminell livsstil är ett viktigt område att arbeta med och utveckla. Barn och unga ska känna sig trygga i sin stad och ska ha tillgång till hela stadens resurser oavsett var de växer upp. Eftersom problematiken är komplex är det viktigt att staden arbetar med målgruppen ur olika perspektiv. De barn och unga som behöver hjälp och stöd, behöver det av flera aktörer, däribland civilsamhällesaktörer, skola och socialtjänst. För tillfället arbetar förvaltningen med att utveckla arbetet med stöd till såväl avhoppare som unga som befinner sig i riskzon. I synnerhet gäller det arbetet att söka upp och så snabbt och effektivt som möjligt hjälpa målgruppen till olika typer av insatser, både som bistånd och som service i form av råd och stöd. Arbetet sker både på uppdrag av kommunfullmäktige och som ett resultat av att förvaltningen själv identifierat områden med förbättringspotential.

Civilsamhällesaktörer spelar en viktig roll i det sammanlagda arbetet med målgruppen, och är en ovärderlig bro mellan offentliga verksamheter och stadsområdets invånare. Civilsamhällesorganisationer är också en viktig part i arbetet med att erbjuda positiva sociala sammanhang i stadsområdet. Men när det gäller avhopparverksamhet är det förvaltningens bedömning att det i dagsläget är bättre att fortsättningsvis fokusera på det utvecklingsarbete som redan är i gång, i stället för att utveckla en ny verksamhet i samverkan med civilsamhället.

Samråd

Information om ärendet ges till ungdomsråden inom socialförvaltning Nordost.

Samverkan

Information har getts i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 oktober 2022.

Bilagor

1. Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Ärendet

Nämnden ska yttra sig över motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionen föreslår; att uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Svaret ska vara stadsledningskontoret tillhanda den 28 oktober 2022.

Beskrivning av ärendet

Om motionen

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Att uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Motionärerna skriver att kriminaliteten numera kryper allt längre ner i åldrarna. Allt yngre rekryteras och behovet av insatser är stort, men resurserna för små. För att hjälpen ska kunna utgå från individens enskilda behov och förutsättningar är det viktigt att det finns kompetens för olika människor. Den avhopparverksamhet som Göteborgs Stad bedriver idag riktar sig främst till personer över 18 år. När kriminaliteten nu kryper allt längre ner i åldrarna är det därför viktigt att den kompetens som finns kring stöd för att lämna en kriminell livsstil för vuxna kan användas för att också ge utökat stöd till unga.

Vidare ger motionärerna två exempel på organisationer som bedriver verksamhet riktade mot målgruppen. Den ena är föreningen Flamman i Malmö som bedriver ett avhopparprogram som vänder sig till personer i åldern 10–23 år och bygger på forskningsbaserad kunskap om risk- och skyddsfaktorer för normbrytande beteende och kriminalitet. Den andra är Neutrala Ungdomsföreningen i Göteborg.

Pågående och planerad verksamhet i Nordost

Kommunen har, genom socialtjänsten, det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det innebär ingen inskränkning i det ansvar som andra huvudmän har. För vissa grupper, däribland barn och unga, har socialnämnden ett särskilt utpekad ansvar i socialtjänstlagen. Nedan följer ett urval av socialförvaltning Nordosts insatser mot bakgrund av socialtjänstens ansvar.

Ny lokal avhoppprocess

Förvaltningen har sedan tidigare identifierat ett behov av att skapa en snabbare och mer effektiv process för avhoppare. För att tillgodose detta behov har en avdelningsövergripande arbetsgrupp tillsatts. Arbetsgruppens uppgift är att ta fram ett komplett förslag till ny avhoppprocess i Nordost. I uppdraget ingår även att dra nytta av andra aktörers erfarenheter i frågan, varav civilsamhällesorganisationer än en sådan typ av aktör. Arbetet med att ta fram denna nya process pågår för närvarande. I detta arbete ingår förvaltningens avdelning Barn och unga. Detta innebär att förvaltningen kommer arbeta med att identifiera och hjälpa barn och unga under 18 år med att lämna kriminella miljöer.

UngÖst och UngAngered

UngÖst och UngAngered är två resursenheter för unga i åldern 10–25 år inom socialtjänsten i stadsområde Nordost. Enheterna innehåller ungdomsbehandlare, SSPF-koordinatorer, SIG-samordnare samt det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Inom UngAngered finns skolsocionomer som arbetar i skolorna i Hjällbo, Hammarkullen, Lövgärdet och Gårdsten samt samverkansteam med lokal förankring i Hammarkullen och Hjällbo. Sedan hösten 2021 pågår ett arbete för att utveckla ett enhetligt koncept som kallas UngNordost, och som täcker hela stadsområdet.

UngNordost fungerar som en samverkansplattform och hemmaplanlösning för unga i Nordost. Verksamheten erbjuder stöd och insatser för unga som bland annat befinner sig i, eller riskerar att hamna i kriminalitet, unga där det identifierats psykisk ohälsa, hedersrelaterat våld och förtryck, anti-socialt beteende, missbruk, våldsbejakande extremism eller negativ gängbildning. En del av insatsen är samverkan med andra aktörer både internt och externt samt att vid behov lotsa ungdomen vidare till andra stödsinsatser inom både stadsdelen, staden och sjukvården. Sysselsättning är en viktig skyddsfaktor för att inte rekryteras till kriminalitet eller fortsätta en kriminell bana. Det rör sig främst om ungdomar som har hjälpts till att få feriejobb i samband med skolledighet.

Utöver detta har förvaltningen även flera andra resursenheter inom Nordost som erbjuder stöd till barn, unga och föräldrar i form av familjebehandling, Multisystemisk terapi, MST-behandling, råd- och stödsamtal samt föräldrautbildningar.

Fältgruppen

Socialnämnden har enligt reglementet ett särskilt ansvar för fält- och grannskapsarbete. Stadsområdets 21 fältsekreterare rör sig i områdena regelbundet både dag, kväll och under helger. Deras arbete är relationsskapande och trygghets- och brottsförebyggande. Under hösten 2022 planeras för en grupp fältassistenter att påbörja ett nytt uppdrag. Uppdraget är en samverkan mellan verksamheten UngNordost och enheten Förebyggande och främjande. Denna grupp fältassistenter kommer bilda ett uppsökarteam som kommer arbeta med att söka efter och fånga upp målgruppen som motionen avser.

Samverkan med föreningslivet och med civilsamhället

Stadsområdet har ett rikt föreningsliv och allt fler föreningar och organisationer engagerar sig kontinuerligt i utvecklandet av aktiviteter för såväl barn, ungdomar, familjer som för vuxna. Förvaltningen arbetar aktivt med att bygga broar av förtroende mellan förvaltningen och civilsamhället. Bland annat genom föräldragrupper med fokus på information om socialtjänstens verksamhet och uppdrag, genom Tro & Respekt: Interreligiösa rådet i Nordost, genom Ungdomsråd och Ungdomsdialog. Förvaltningen

organiserar dessutom föreningsvandringar varje fredag och lördag för att öka vuxennärvaron i utomhusmiljön. Civilsamhällesorganisationer är en viktig part i arbetet med att erbjuda positiva sociala sammanhang i stadsområdet.

Ett förtroendekapital hos invånarna i stadsområdet och tillit till förvaltningens verksamhet är nödvändigt för att lyckas fånga upp målgruppen. För att bygga sådan tillit och förtroendekapital är samverkan med aktörer i civilsamhället nödvändig. Detta eftersom civilsamhällesaktörer kan äga ett stort förtroendekapital hos delar av vissa grupper i stadsområdet. Genom att bygga broar med sådana aktörer kan förvaltningen alltså bygga upp ett större förtroendekapital, något som förväntas göra stadsrådets invånare mer benägna att ta emot eller söka hjälp och stöd när man är i behov av det.

Öppna mötesplatser och fritidsgårdar

Stadsområde Nordost har 21 öppna mötesplatser för unga/fritidsgårdar. Dessa drivs dels i samverkan med Grundskoleförvaltningen och AB Framtiden, i samverkan med kooperativ och av medarbetare från förvaltningen. Mötesplatserna erbjuder positiva sociala sammanhang samtidigt som de fungerar trygghetsskapande.

Mini-SSPF

Inom ramen för medel från Socialstyrelsens utsatta områden ska ett så kallat ”mini SSPF/SSF(P)” utvecklas i samverkan med skola, socialtjänst och fritid för de lägre åldrarna. Initiativet riktar sig till barn i mellanstadieåldern och syftar till att stärka det förebyggande arbetet för att förhindra rekryteringen till kriminella gäng. Vidare tillkommer frågor kring fritidsaktiviteter och utökat stöd till målgruppen i samverkan med övriga utvecklingsarbeten såsom Nordost fritt från våld, arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck samt så kallad LUL- samverkan (Lagen om unga lagöverträdare) med polisen.

Förstudie om unga tjejers påverkan av gängkriminalitet

I ovan nämnda verksamhet UngNordost pågår just nu ett utvecklingsarbete i form av en förstudie om tjejer och gängkriminalitet. Syftet med studien är att utifrån internationell- och nationelldata undersöka på vilka sätt unga tjejer påverkas av gängkriminalitet och att tillsammans med samhällsviktiga aktörer ta fram ett projektförslag för hur ett arbetssätt kan utvecklas och testas för att fånga upp och ge stöd till tjejer i riskzon för kriminella gäng. Målsättningen med förstudien är att ta fram grunden för att utveckla en samarbetsform och verksamhet för att möta behov hos och stödja unga tjejer i riskzon för gängkriminalitet. Förstudien och kommande vidareutveckling av förstudiens fynd finansieras av Europeiska socialfonden.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning om att arbetet med målgruppen ett viktigt arbete som kräver medel och samlade resurser för att kunna stötta unga till ett liv utan kriminalitet. Inom Göteborg stad finns det flera pågående aktiviteter och uppdrag i ämnet, samt planer som är under utformning, exempelvis *Handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen, 2022–2025*. I stadsområde Nordost har förvaltningen sedan tidigare förstärkt arbetet med målgruppen bland annat på uppdrag av kommunfullmäktige. Det finns flera pågående verksamheter och arbete riktat mot unga för att motverka rekrytering till kriminella gäng samt stöd till unga som uppvisar normbrytande beteende. Det är ett arbete som håller på att utvecklas

och formas utefter lokala behov. Förvaltningen ser hellre att staden och socialförvaltningarna vidareutvecklar det arbete och de insatser som redan finns för att på så sätt uppnå syftena i motionen i stället för att utveckla en ny verksamhet.

Sammanfattningsvis är det förvaltningens bedömning att det föreligger två anledningar (punkt ett och två) till varför att "utveckla verksamhet" med civilsamhället för avhopparverksamhet i dagsläget inte är lämpligt, och två anledningar (punkt tre och fyra) till varför civilsamhället trots punkt ett och två fortsatt är en viktig part:

1. Förvaltningen har sedan tidigare intensifierat arbetet med målgruppen och på uppdrag av kommunfullmäktige. Handlingsplanen för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen är ett sådant exempel. Ett annat är förvaltningens just nu pågående omorganisering av avhopparprocessen. I samarbete med polisen pågår ytterligare ett initiativ genom "Kurve Kriegen" som är ett arbetssätt från Tyskland att förhindra rekrytering till kriminalitet för målgruppen 8-12 år.
2. Förvaltningen ser främst tre svårigheter med att utkontraktera den delen av arbetet med målgruppen som motionärerna nämner när de använder Flamman som ett exempel. (1) Förvaltningen bedriver redan, och utvecklar, motsvarande verksamhet som den Flamman erbjuder avseende hjälp och stöd att lämna en kriminell livsstil eller kriminella miljöer. (2) Att utveckla ytterligare sådan verksamhet skulle dessutom ta resurser i anspråk från förvaltningens ekonomi för arbetet med målgruppen. (3) Det skulle också innebära problematiska gränsdragningssituationer mellan stadens egen verksamhet och civilsamhällesaktörens verksamhet; när och varför ska en avhoppare hanteras av förvaltningen respektive civilsamhällesaktören?
3. Förvaltningen ser dock att civilsamhällesaktörer fortsatt kan fylla en viktig funktion genom att erbjuda målgruppen sociala sammanhang fria från prokriminella attityder och värderingar, både efter och under tiden förvaltningen ger insatser.
4. Förvaltningen ser att civilsamhällesorganisationer är en nödvändig part i arbetet med att bygga förtroende för och öka kunskapen om socialtjänsten. Något som förväntas göra invånarna mer benägna att ta emot eller söka hjälp och stöd när man är i behov av det.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden ska avstyrka motionen.

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Tillförordnad förvaltningsdirektör

Tobias Gröndahl
Avdelningschef

Angereds Ungdomsråds synpunkter i ärende 15 "Svar på motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil"

Ungdomsrådets samlade bedömning är att motionen från MP är ett bra förslag. Det är viktigt att på alla möjliga sätt förebygga nyrekryteringen till kriminella gäng samt hjälpa unga att lämna dessa miljöer. Det är här är våra områden, vi vill att ni gör allt i er makt för att stoppa den negativa utvecklingen! Det finns medlemmar i ungdomsrådet som med egna ögon sett hur barn i mellanstadieålder medverkar till narkotikaförsäljning, barn som själva är narkotikapåverkade. Det är otroligt upprörande!

Medlemmarna i ungdomsrådet känner inte sen tidigare till de insatser som görs och är under utveckling inom förvaltningen. Det är bra att mycket görs, men det viktigaste är resultatet av insatserna. Detta har pågått länge och problemet växer. Vi upplever att kommunen ligger steget efter gängen och att det nu gått så långt att det är svårt att ta fram insatser som fungerar i praktiken.

Det finns delade meningar om förvaltningens förslag att avstyrka motionen men majoriteten av de närvarande medlemmarna anser att motionen borde bifallas. Ungdomsrådets samlade bedömning är att det är en nödvändighet för Socialförvaltningen att arbeta tillsammans med civilsamhället i frågan, framför allt på grund av förtroendefrågan. Det är ett stort problem att förtroendet är så lågt för kommunen och Socialtjänsten, arbetet behöver göras tillsammans med organisationer och föreningar som har högre förtroende för största chans att se en förändring.

/Angereds Ungdomsråd, 221011

Svar på remiss - Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohammed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

§ 240, N165-0439/22

Beslut

1. Socialnämnd Sydväst avstyrker motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil med hänvisning till de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet.
2. Socialnämnd Sydväst översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abduallahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionens förslag är att kommunfullmäktige ska uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Remiss har skickats till socialförvaltningarna Nordost, Sydväst, Hisingen och Centrum för yttrande.

Förvaltningen instämmer i att socialförvaltningarna enskilt och tillsammans behöver fortsätta stärka arbetet riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet. Förvaltningen bedömer dock att intentionerna i motionen redan innefattas i pågående politiska uppdrag och pågående utvecklingsarbete i staden såväl som lokalt i Sydväst.

Bland annat pågår arbetet i staden med att revidera *Göteborgs Stads handlingsplan mot nyrekrytering, gängkriminalitet och utveckling av parallella samhällen i Göteborg*, vilket efter politiskt beslut kommer att vara en styrning inom området. I det arbetet finns bland annat frågan om att utveckla möjligheten att engagera den ideella sektorn med. I arbetet med att stödja unga som vill lämna en kriminell livsstil är tidiga upptäckter och insatser viktiga pusselbitar såväl som det främjande och förebyggande arbetet där skyddsfaktorer för barn och unga stärks generellt såväl som individuellt.

Förvaltningens samlade bedömning är därför att motionen föreslås att avstyrkas.

Handling

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 oktober 2022.

Yrkanden

Ordförande Lena Olinder (M), å Alliansens vägnar, yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Elias Ytterbrink (MP) yrkar att socialnämnd Sydväst ska tillstyrka motionen.

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2022-10-26

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att det egna förslaget bifallits.

Justering

Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2022-10-26

Vid protokollet

Sekreterare

Niklas Hall

Ordförande

Lena Lindström Olinder (M)

Justerande

Christian Larsson (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-10-06

Diarienummer N165-0439/22

Handläggare

Theresa Härsjö

Telefon: 031-365 00 00

E-post: theresa.harsjo@socialsydvast.goteborg.se

Svar på Motion av Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abdullahi Mohamed (MP) om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Förslag till beslut

I socialnämnd Sydväst

1. Avstyrks motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil med hänvisning till de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet. Förvaltningens tjänsteutlåtande översänds till kommunstyrelsen som eget yttrande.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Sammanfattning

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abduallahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionens förslag är att kommunfullmäktige ska uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Remiss har skickats till socialförvaltningarna Nordost, Sydväst, Hisingen och Centrum för yttrande. Ytrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda den 28 oktober 2022.

Förvaltningen instämmer i att socialförvaltningarna enskilt och tillsammans behöver fortsätta stärka arbetet riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet. Förvaltningen bedömer dock att intentionerna i motionen redan innefattas i pågående politiska uppdrag och pågående utvecklingsarbete i staden såväl som lokalt i Sydväst.

Bland annat pågår arbetet i staden med att revidera *Göteborgs Stads handlingsplan mot nyrekrytering, gängkriminalitet och utveckling av parallella samhällen i Göteborg*, vilket efter politiskt beslut kommer att vara en styrning inom området. I det arbetet finns bland annat frågan om att utveckla möjligheten att engagera den ideella sektorn med. I arbetet med att stödja unga som vill lämna en kriminell livsstil är tidiga upptäckter och insatser viktiga pusselbitar såväl som det främjande och förebyggande arbetet där skyddsfaktorer för barn och unga stärks generellt såväl som individuellt.

Förvaltningens samlade bedömning är därför att motionen föreslås att avstyrkas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kostnaderna för gängkriminalitet är stora, såväl ur ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv. Barn och unga som bryter mot normer, regler eller lagar behöver

uppmärksammas och få stöd så tidigt som möjligt för att bryta utvecklingen innan problemen vuxit sig stora. I många fall är samverkan med andra aktörer, som polis, skola och civilsamhället avgörande för att nå resultat. De mindre, men samordnade, insatserna som erbjuds tidigt i en ogynnsam utveckling, kan resultera i att större och mer kostsamma insatser helt kan undvikas ett senare skede. Ett kraftfullt och aktivt förebyggande arbete med fokus på tidiga insatser riktade till barn och unga, bedöms ge vinster ur såväl ett socialt som ekonomiskt perspektiv och även ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

I motionen gör motionärerna ingen ekonomisk bedömning av vad förslaget skulle innebära för socialnämnderna. Socialförvaltningarna bedriver idag ett aktivt arbete riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet. En höjd ambitionsnivå och nya uppdrag att genomföra medför ofrånkomligen högre kostnader för förvaltningarna och behöver resurssättas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kriminella nätverk, organiserad brottslighet och parallella samhällen utgör stora hot mot de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och demokratin. I Göteborg finns områden där kriminella nätverk i perioder har tagit över och skapar otrygghet genom sin närvaro på offentliga platser, väpnade konflikter, hot och stort våldskapital. Det har resulterat i att invånare inte alltid vågar gå ut och använda den service de har rätt till, en ökad otrygghet, att man väljer att inte anmäla brott etc. Det skapar ett ojämlikt Göteborg där invånare får olika förutsättningar till trygghet och service beroende på var i staden man bor.

Barnkonventionen stadgar att alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6). Med utveckling avses fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling på ett sådant sätt att barnet förbereds för ett självständigt liv. Konventionsstaterna ska säkerställa barnets överlevnad och utveckling till det yttersta av sin förmåga. När vårdnadshavare inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut behöver samhället stödja och skydda barn som annars riskerar en ogynnsam utveckling.

Barn och unga ska känna sig trygga i sin stad och ska ha tillgång till stadens resurser. En trygg uppväxt är en förutsättning för att barn och unga ska ha goda levnadsvillkor och en nödvändig grund för andra områden i livet. Att skyddas från brott är även en förutsättning för barnkonventionens artikel 6.

Rekrytering till kriminella nätverk sker i allt lägre åldrar och till de nätverk som finns i mer socialt utsatta områden sker rekryteringen indirekt genom en insocialisering men även genom aktiva rekryteringsprocesser.

Göteborgs Stad behöver ett kraftfullt och aktivt arbete mot gängkriminalitet och rekrytering till kriminella nätverk med fokus på barn och unga. Arbetet behöver utgå ifrån socialtjänstens ansvar för det förebyggande arbetet riktat till barn och unga och i många fall är samverkan med andra aktörer avgörande för att nå resultat.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 19 oktober 2022.

Bilagor

1. Motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil

Ärendet

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abduallahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionens förslag är att kommunfullmäktige ska uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Socialförvaltningarna Nordost, Hisingen, Centrum och Sydväst har fått motionen för yttrande. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen till handa den 28 oktober 2022.

Förvaltningen föreslår att motionen ska avstyrkas.

Beskrivning av ärendet

Karin Pleijel (MP), Ulf Carlsson (MP) och Abduallahi Mohamed (MP) har lämnat en motion om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil. Motionens förslag är att kommunfullmäktige ska uppdra till Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost att i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

I motionen lyfts att kriminalitet kryper neråt i åldrarna. Allt yngre rekryteras och behovet av insatser är stort, men resurserna för små. Miljöpartiet lyfter att de vill stärka arbetet med att förhindra nyrekrytering och att de som redan hamnat snett ska få stöd att lämna en kriminell livsstil. Det är mycket viktigt med förebyggande insatser men det är också viktigt med särskild kompetens för motivationsarbete riktat till unga för att ge stöd till de som vill lämna en kriminell livsstil. I motion beskrivs hur Göteborgs stads avhopparverksamhet är organiserad samt att den främst är riktad till ungdomar över 18 år.

Motionen tar också upp att det finns exempel på organisationer som bedriver särskilda avhopparverksamheter riktade till unga. Ett sådant är föreningen Flamman i Malmö som bedriver ett avhopparprogram som vänder sig till personer i åldern 10-23 år och bygger på forskningsbaserad kunskap om risk- och skyddsfaktorer för normbrytande beteende och kriminalitet. Genom bland annat motiverande samtal, individuella handlingsplaner och mentorer får deltagarna hjälp att hitta sysselsättning och skapa en meningsfull fritid.

Motionen lyfter också att Neutrala Ungdomsföreningen i Göteborg har drivit det framgångsrika projektet Hoppets allians för unga. De menar vidare att det finns goda exempel i civilsamhället och att det är viktigt att inspireras av, samarbeta med och skapa förutsättningar för dessa aktörer. Ofta uppstår ett fönster då den unge som hamnat i kriminalitet, är mottaglig för förändring. Det är viktigt att kunna vara där och då, när denna möjlighet uppstår och synliggöra och stötta attraktiva alternativ till att fortsätta med kriminalitet.

Miljöpartiet vill därför att Socialnämnderna Centrum, Sydväst, Hisingen och Nordost ska använda den kunskap som finns i staden och i samverkan med civilsamhället utveckla verksamhet med kompetens för att lämna en kriminell livsstil särskilt riktat till unga från 10 år.

Förvaltningens bedömning

Motionens intentioner om stöd till unga att lämna en kriminell livsstil är en angelägen fråga som förvaltningen delar.

Förvaltningen bedömer vidare att det pågår aktivt arbete för att utveckla och förstärka arbetet riktat till barn och unga i och i riskzon för kriminalitet, såväl internt i förvaltningen som gemensamt med övriga socialförvaltningar.

I staden finns ett pågående arbete med att revidera handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen i Göteborg, för att omhänderta de medskick som återremissyrkandet pekade ut. Stadsledningskontoret ansvarar för revideringsarbetet, som sker i samarbete med socialförvaltningarna. I yrkandet för återremiss fastslogs att planen skulle kompletteras med insats för *"socialförvaltningarnas kontinuerliga närvaro vid förskolor och skolor med särskilda behov för att på plats arbeta med de som riskerar att rekryteras till kriminalitet eller som redan är del av ett kriminellt nätverk"* samt med fokusområde för tidiga och förebyggande insatser. Även frågan om att utveckla möjligheten att engagera den ideella sektorn finns med i arbetet. Utöver det kommer socialförvaltningarna och andra berörda förvaltningars arbete med metoder och arbetssätt att förtydligas, där vikten av evidens eller god beprövad erfarenhet som stöd betonas. Det är viktigt att arbetet utgår ifrån kunskap och forskning samt utifrån de kunskapsbaserade underlag som finns. Handlingsplanen blir ett viktigt styrdokument ifrån vilket arbetet mot gängkriminalitet och nyrekrytering bör utgå.

I stadsledningskontorets *Kartläggning av insatser, metoder och arbetssätt i skolans och socialtjänstens arbete med unga som befinner sig i eller i riskzon för gängkriminalitet dat. 2022-02-17*, identifieras svårigheter, upplevda brister samt möjliga åtgärder i arbetet med målgruppen. Slutsatserna är tillsammans med insatserna som anges i kommande handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen i Göteborg, viktiga underlag i socialförvaltningarnas arbete med att konkretisera och prioritera adekvata åtgärder och aktiviteter för att stärka arbetet och stödet till unga i eller i riskzon för kriminalitet.

Bland möjliga förbättringar som föreslås i kartläggningen är just att kvalitetssäkra socialtjänstens bedömningar utifrån risk- och skyddsfaktorer kopplat till normbrytande beteende och kriminalitet, säkerställa användandet av standardiserade bedömningsmetoder, kompetensutveckling som stöd för personal som arbetar med målgruppen - både generell som riktas brett och mer specifik för vissa yrkesgrupper. För att stärka arbetet med barn och unga i eller i riskzon för gängkriminalitet föreslås också alternativet att införa arbetssätt där resurser och särskild kompetens samlas för att arbeta med målgruppen, likt team eller utredningsgrupper med handläggare med särskild kunskap. Socialförvaltningarna har påbörjat ett gemensamt arbete att se över hur slutsatserna och förslagen kan omhändertas, konkretiseras och prioriteras.

Avseende specialiserade team har stadsområdena olika förutsättningar, behov och resurser. Den senare tidens utveckling går däremot i riktningen att samla kompetens och kunskap inom enheter eller team inom socialförvaltningarna, även om det inte har skett helt enhetligt och utvecklingen har kommit olika långt. Det ger förutsättning att stärka upp arbetet, arbeta mer intensivt och öka kunskapen och erfarenheten hos medarbetare som möter målgruppen. Lokalt i Sydväst finns det nu ett nytt team inom en av

utredningsenheterna som arbetar enkom med målgruppen unga 10-18 år med normbrytande beteende och som finns i eller riskerar att hamna i kriminella gäng.

I Sydväst pågår också uppbyggnad och organisering kring ”Ung i Sydväst” med inspiration av ”UngÖst” i socialförvaltningen Nordost. Målgruppen kommer att vara barn och unga i eller risk för att hamna i kriminalitet. I det arbetet finns ett helhetsperspektiv runt den unga och arbetet kommer att mobiliseras mellan det förebyggande och främjande arbetet som pågår i Sydväst med möjlighet till tidiga upptäckter för att kunna agera och gå in med insatser. I det främjande och förebyggande arbetet med barn och unga är det en viktig skyddsfaktor att stötta individer med sysselsättning och fritidsaktiviteter. När den unga redan befinner sig i kriminell miljö behöver insatserna anpassas utefter individens behov och familjen den unga lever i.

Förvaltningen instämmer samtidigt vikten av samarbete och samverkan med civilsamhället. Civilsamhället är en viktig aktör och komplement till kommunalt ansvar och offentliga verksamheter. Samarbete med aktörer inom civilsamhället som är förankrade i lokalsamhället ökar förutsättningar att nå fler och individer och grupper vi idag inte når. Civilsamhällets aktörer kan bidra genom att erbjuda fritidsaktiviteter och andra sociala sammanhang, fria från destruktivitet och kriminalitet. Det är förstås av vikt att de aktörer, föreningar och organisationer som staden samarbetar med, tydligt utgår från värdegrund och förhållningssätt som är förenligt med Göteborgs Stads. Som kommun behöver Göteborgs Stad vara särskilt uppmärksam vid samarbete och samverkan i komplexa frågor och områden där det kan förekomma förhöjd risk för att sammanhangen utnyttjas av destruktiva krafter och individer som inte delar stadens värdegrund.

Sammantaget bedömer förvaltningen att intentionerna i motionen redan innefattas i pågående politiska uppdrag och pågående utvecklingsarbete i staden såväl som lokalt i Sydväst. Bland annat i det ovan nämnda pågående arbetet i staden med att revidera *Göteborgs Stads handlingsplan mot nyrekrytering, gängkriminalitet och utveckling av parallella samhällen i Göteborg*, vilket efter politiskt beslut kommer att vara en styrning inom området. I det arbetet finns bland annat frågan om att utveckla möjligheten att engagera den ideella sektorn med. I arbetet med att stödja unga som vill lämna kriminalitet är tidiga upptäckter och insatser viktiga pusselbitar såväl som det främjande och förebyggande arbetet där skyddsfaktorer för barn och unga stärks generellt såväl som individuellt.

Det är angeläget att arbetet hålls samman med en tydlig styrning, som också tar höjd för lokala behov. Därtill behöver det finnas koppling till evidens, kunskap och god beprövad erfarenhet och där slutsatser från kunskapsbaserade underlag, såsom nämnda kartläggning, omhändertas. På så sätt ökas förutsättningarna för ett effektivt arbete som når önskvärda resultat.

Förvaltningens samlade bedömning är därför att motionen föreslås att avstyrkas.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Åsa Etéus
Avdelningschef

Annika Ljungh
Förvaltningsdirektör